

Referat

Sekretariat:

Aalborg Kommune
Miljø- og Energiforvaltningen
Stigsborg Brygge 5
9400 Nørresundby
Tlf. 9931 9400
www.limfjordsraadet.dk
limfjordsraadet@aalborg.dk

Forum	Embedsmandsgruppen
Tid	7. september 2018, 10.00 – 14.00
Sted	Skive Kommune, Den Blå Diamant, Rådhuspladsen 2, 7800 Skive, Mødelokale "Lynet"
Deltagere	Asger Nielsen, Brønderslev Dan Overgaard, Herning Henrik Damsgaard, Jammerbugt Bjarke Jensen, Mariagerfjord Lars Sandberg, Randers Claus Riber Knudsen, Rebild Ann Ammitzbo, Skive John Patuel Hansen, Struer Michael Palsgaard, Aalborg Torben Bramming Jørgensen, Sekretariatet Lars Nørgaard Bach, Sekretariatet (pkt. 2) Niels Vedel, Sekretariatet
Afbud	Frederikshavn Hjørring Holstebro Ikast-Brande Morsø Thisted Vesthimmerland Viborg
Mødeleder	Niels Vedel
Referent	Niels Vedel
Udsendt	14. september 2018
Sagsnr./Dok. nr.	

1. Godkendelse af dagsorden.

Indstilling:

Sekretariatet indstiller, at forslag til dagsorden godkendes.

Indstilling godkendt

2. Status på projekt Havørred Limfjorden

Indstilling:

Sekretariatet indstiller:

- At orientering om status for projekt Havørred Limfjorden tages til efterretning.
- At der "bordet rundt" gives tilbagemelding til projektet fra involverede kommuner.

Baggrund:

Projektet er kommet godt i gang med de nye midler. Det primære fokus har været på involvering af turisterhvervet, og både de erhvervsdrivende og vistororganisationerne tager godt i mod projektet og engagerer sig.

Sekretariatet orientere om projektet.

Indstilling godkendt – Der henvises til vedlagte slides.

3. N-Vådområdeindsatsen (VOS-pkt)

Indstilling:

Sekretariatet indstiller, at:

- Orientering om status for N-vådområdeindsatsen tages til efterretning.

Baggrund:

Sidste ansøgningsfrist i 2018 er netop afsluttet 15. juni – 4. september.

Sekretariatet orienterer om ansøgninger sendt og ændringer i VOP samt nationalt nyt vedr. vådområdeindsatsen.

Bilag:

- Opdateret Vop2-N-vop for Limfjorden version 14 udleveres på mødet.

Indstilling godkendt.

Skals Å hovedløb vil næppe blive klar til anden vandområdeplanperiode.

Der var i øvrigt enighed om at:

- **Projekter i VOP'en vurderes om de kan nå i mål med den antagede kvælstofreduktion.**

- *Efter ovenstående fyldes VOP'en op til næste ansøgningsrunde. Forventeligt er det de sidste der kan nå en forundersøgelse og en realiseringsansøgning inden planperioden udløber.*
- *Tilsvarende gælder for fosfor-ådale i VP2-P-VOP.*

4. Natur og Miljøprojekt Løgstør Bredning og Vejlerne

Indstilling:

Sekretariatet indstiller, at Embedsmandsgruppen:

- Tager orientering om endelig rapport til efterretning
- Drøfter iværksættelse af opfølgende tiltag/projekter.

Baggrund

Der er behov for at sikre og udvikle Limfjordens naturværdier. Selvom der fortsat er rige naturområder i og rundt om Limfjorden, er der et stort behov for naturgenopretning, som kan genskabe noget af det store naturindhold, som tidligere fandtes.

Generelt er bevaringsstatus for Limfjordens marine habitatnaturtyper (vadeflader, laguner, bugte, rev og biogene rev) ikke god. Limfjorden er fortsat under påvirkning af næringsstoffer samt fremmede og invasive arter er et udbredt problem, hvilket forventes at stige i takt med klimaændringerne og Limfjordens stenrev er gennem årtier blevet fisket op.

Rapportens analyser kan summeres op til følgende anbefalinger af naturgenopretningstiltag (i ikke prioriteret rækkefølge):

- Etablering af stenrev og andre lægivende tiltag ved Holmtange og i den nordlige del af Løgstør Bredning ind mod Vejlerne. Lægivende foranstaltninger som stenrev vil i sig selv tillige have naturfremmende egenskaber.
- Etablering af østersbanker i den nordlige del af bredningen eventuelt kombineret med indsats for reduktion af udbredelsen af stillehavsøsters. Østersbanker/muslingebanker vil tillige have en vis læ-givende effekt og reducere resuspension.
- Retablering af strandenge og ferske enge for at genskabe den tidligere forekommende overgangszon mellem ferske enge og marint forland/strandenge langs kysten mellem Vejlerne og Aggersborg.
- Etablering af holme og laguner langs kysten og udplantning af ålegræs i områderne bag holmene. Ved anlæg af holme skal det sikres at disse kan modstå de fysiske påvirkninger og ikke eroderer bort. Anlæg af holme vil have en beskyttende effekt på en reetableret kystlinje og for ålegræs.

Bilag:

Rapport om "Forslag til naturgenopretning i Løgstør Bredning".

Indstilling godkendt – Der henvises til vedlagte slides.

Der er en kraftig vindpåvirkning så ikke umiddelbart oplagt med udplantning af ålegræs

Sletten vådområdeprojekt er i indeværende ansøgningsrunde ansøgt om forundersøgelse og tænkt som en kombination af N-vådområde og naturprojekt.

Projekter med strandenge (herunder projekter i Mariagerfjord og Struer) har ofte et begrænset kvælstoffjernelse, men der er i forbindelse med Bjerge å et ret stort opland, så et vådområdeprojekt vurderes realistisk.

5. Forvaltningsplan for Limfjorden, herunder Temadag for Limfjordsrådet 25.10.2018

Indstilling:

Sekretariatet indstiller, at Embedsmandsgruppen:

- Drøfter temadagen.
- Drøfter og giver input til det videre arbejde med en forvaltningsplan.

Baggrund

På sidste rådsmøde blev det besluttet at arbejde videre med en projektansøgning til Velux om udarbejdelse af en forvaltningsplan for Limfjorden. Endvidere er aftalt, at der arrangeres en inspirations-/temadag for kommunernes tekniske udvalg om en bæredygtig forvaltning af Limfjorden. Denne temadag vil tage udgangspunkt i vedlagte notat.

Der er sendt et idéoplæg/interessetilkendegivelse om "Limfjorden i balance" til Veluxfonden, der har vist forhåndsinteresse for et projekt omkring udarbejdelse af en forvaltningsplan. Der samarbejdes med DCE, der også har gjort sig nogle tanker om et projekt vedr. en helhedsplan for Limfjorden.

Bilag:

- Program for Limfjordsrådets temadag eftersendes.

Formulering balanceres i forhold til hvad Kommunerne har besluttet og hvad rådet har besluttet. Det blev understreget at det der er besluttet er at arbejde videre med en projektansøgning til Velux om udarbejdelse af en forvaltnings-/Masterplan.

Idéoplæg/interessetilkendegivelse til Veluxfonden vedlægges referatet til orientering.

Der var en drøftelse af arbejdet med Havørred Limfjorden og Forvaltningsplanen i relation til Limfjordsrådets vedtægter. Der er i Limfjordsrådet udarbejdet et visionspapir hvor det er fremhævet at rådet skal arbejde med synergiprojekter, der giver merværdi, herunder Havørred Limfjorden, hvor det potentiale vandplanerne skaber for havørreder udnyttes i turismesammenhænge. Tilsvarende erhvervsdelen i en forvaltnings-/Masterplan, som kan relateres til rådet formål om "En renere og bæredygtig Limfjord".

6. Water Co Governance projektet og implementering af vandplanerne i 3. planperiode.

Indstilling:

Sekretariatet indstiller, at:

- Embedsmandsgruppen tager orientering om status på Water CoG projektet og 3. planperiode.
- Embedsmandsgruppen drøfter Skive Fjord projektets videre forløb, herunder om der i enkelt kommuner er behov for yderligere (politisk) behandling i forhold til finansieringen.

Baggrund:

Projektets (Water Co Governance) mål er at finde en optimeret vandforvaltningspraksis og midlet er øget lokal interessentinddragelse. Fokus i projektet er på mindre top-down-implementering af europæiske og nationale direktiver og øget bottom-up løsninger.

På ekstraordinært embedsmandsgruppe møde 15. maj 2018 blev mulighed for et nyt pilotprojekt ved Skive Fjord i relation til øget inddragelse omkring fastsættelse af baseline drøftet og på Limfjordsrådets møde den 29. juni 2018 blev det besluttet, der skulle arbejdes videre med projektet. Der var op til dette møde en rundspørge om økonomisk medfinansiering fra kommunerne kunne findes i "eksisterende budget, hvilket de fleste kommuner bekræftede.

Der har efterfølgende været afholdt møde i arbejdsgruppen (Sekretariatet, Jørgen, Ann og Bjarke) den 6. juni og igen 24. august, hvor SEGES deltog. Endvidere er Miljøstyrelsen (og DHI) kontaktet.

Der orienteres på mødet om status for projektet.

Der henvises til slides og referatets pkt. 7.

Der er i kommunerne ikke behov for yderligere behandling i forhold til finansieringen.

Der bør være en styregruppe bestående af repræsentanter fra Miljøstyrelsen og Limfjordsrådet

7. Formandskabets møde med Miljø- og Fødevareminister Jakob Ellemann-Jensen 12.09.2018

Indstilling:

Sekretariatet indstiller, at Embedsmandsgruppen:

- Embedsmandsgruppen tager dagsordenen til mødet med Miljø- og Fødevareministeren til efterretning.
- Drøfter eventuelle input til mødet.

Baggrund

Limfjordsrådets formandskab holder den 12. september møde med Miljø- og Fødevareminister Jakob Ellemann-Jensen om 3. generations vandplaner.

Mødet omhandler bl.a. forvaltningsplan og samarbejde om "Tidligere inddragelse af interessenter i vandplanarbejdet" (Skive Fjord projektet).

Sekretariatet gennemgik kort forventet indhold i punkterne til ministermødet. Embedsmandsgruppen havde supplerende forslag til pointer fra formandskabet:

- ***Helhedsprojekt i Simsted å nævnes, hvor der kombineres både vådområde og stop for dambrugsdrift m.m., hvilket vil sikre en større P-pulje til Skive Fjord og Lovns Bredning i vådområdeindsatsen.***
- ***Omkring Skive Fjord projektet er det vigtigt at understrege, at det er et kæmpeproblem, at der ikke er ejerskab til vandplanerne. Fra rådet til ministeren skal der være en appel til samarbejde – Ministeren kan heller ikke affinde sig med at planerne bliver tromlet ned konstant af baglandet.***

Bilag:

Dagsorden for formandskabets møde med Miljø- og Fødevareminister Jakob Ellemann-Jensen.

8. Orientering/Bordet rundt.

- Screening for vådområder

- **Orientering om screening for vådområder blev taget til efterretning. Orbicon er forsinket, blandt andet som følge af, at der har manglet en sammenhængende vandløbstema. Vi får det vi har bedt om med udpegning af potentielle vådområder i de væsentligste vandløbssystemer. Det kan være relevant, at vi supplerer værktøjet med et Gis-lag med pumpelag. Når Orbicon er klar vil der blive afholdt en Workshop for teknikere og efterfølgende vil der være en præsentation på kommende møde i embedsmandsgruppen.**
- **Fosforproblematikken i forbindelse med kvælstofindfasning til akvakulturerhvervet blev drøftet. Der er pt. en ansøgning om fiskeproduktion ved Langerak, der vil udlede 4,2 ton P til fjorden. Der var enighed i embedsmandsgruppen om, at manglende retningslinjer omkring forvaltning og koordinering i oplandet vedr. fosfor er problematisk.**
- **I Ryå bliver der fjernet 50.000 m³ sand fordi en opmåling har vist at vandløbsregulativet ikke var overholdt.**
- **I Struer har der været dårlige erfaringer med muslingeopdræt. Visuelt er anlæggene således meget synlige, hvilket har givet en del klager fra bl.a. sommerhusområderne.**

9. Eventuelt

Det blev konstateret, at der kun var halvdelen af kommunerne repræsenteret på embedsmandsgruppemødet. Det blev derfor foreslået og besluttet at tage et punkt på dagsordenen næste gang med evaluering af møderne.

